

2018-2025-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında şərabçılığın inkişafına dair Dövlət Proqramı

1. Giriş

Azərbaycan iqtisadiyyatının səmərəliliyinin artırıl-ması və rəqabət qabiliyyətinin yüksəldilməsi çərçivə-sində qeyri-neft sektorunun inkişafının təmin edilməsi ölkənin əsas iqtisadi prioritetlərindəndir. Görülmüş məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun gücləndirilməsi üçün əlverişli şərait yaradılmış, o cümlədən iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi istiqamətində ənənəvi kənd təsərrüfatı sahə-lərinin dirçəldilməsinə xüsusi əhəmiyyət verilmişdir. Ölkənin əlverişli torpaq-iqlim şəraiti, mövcud işçi qüvvə-si, emal sənayesi müəssisələrinin xammala tələbatının yerli istehsal hesabına ödənilməsi imkanları, regionda geniş ixrac bazarlarının mövcudluğu və böyük ixrac po-tensialının olması aqrar sahənin daha da təkmilləşdiril-məsini zəruri etmişdir.

Aqrar-sənaye kompleksinin ən rentabelli və ən qədim sahələrindən biri də şərabçılıqdır. Şərabçılıq tarixən ölkə iqtisadiyyatının inkişafına mühüm töhfə ver-miş və aparıcı sahələrdən biri olmuşdur. Azərbaycan şərabları gözlə, təkrarolunmaz etirə və əla keyfiyyəti-nə görə şöhrət qazanmışdır. Statistik məlumatlar gös-tərir ki, keçən əsrin 80-ci illərində respublikada 210 şərab zavodu və şərabçılıq məntəqələri sistemində 151 mindən artıq fəhlə və mütəxəssis işləyir, 56 adda şərab, 10 adda konyak, 4 adda şampan şərabı və digər məhsullar istehsal edirdiir.

İqtisadi əhəmiyyəti ilə yanaşı, şərab və şərabçılıq məhsullarının müalicəvi faydaları da məlumdur. Üzüm şirəsinin turşuluğu mədə şirəsinin turşuluğuna yaxın olduğundan üzüm şərabları şərabla müalicədə - eno-terapiyada perspektivlidir.

Şərab və şərabçılıq məhsullarının sadalanan iqtis-adi və sosial əhəmiyyəti nəzərə alınaraq, ölkədə şə-rabçılığın yeni inkişaf mərhələsinə keçirilməsi qarşıda duran əsas hədəflərdən biridir. Bu baxımdan sözügə-dən sahədə həyata keçirilən dəstək tədbirləri ilə yana-şı, şərab istehsalçılarının da müəyyən məsuliyyət daşı-ması zəruridir. İstehsal olunan məhsullar dünya bazar-ında rəqabətqabiliyyətli və qiymətinə görə münasib olmalıdır. Şərab və şərabçılıq məhsullarının keyfiyyəti üzüm sortlarının texnoloji xüsusiyyətlərindən və keyfiy-yyətindən birbaşa asılıdır. Odur ki, üzümçülük təsərrü-fatları yaradılarkən texniki üzüm sortları düzgün seçil-məlidir. Bölgənin torpaq-iqlim şəraitini nəzərə almaq-la, sortlar bölgələr və mikrobölgələr üzrə düzgün yer-ləşdirilməli və sortlara diferensial aqrotexniki qulluq təbtiq edilməlidir.

Dünyada keyfiyyətli texniki üzüm sortlarının əkilib-becarildiyi ərazilərdən biri də Azərbaycandır. Azərby-can “Bayanşirə”, “Mədrəsə”, “Sirvanşahi”, “Xindoq-ni”, “Həməşərə”, “Mələyi”, “Xərçi”, “Qara aldersə”, “Davagözü” və s. kimi yüksəkkeyfiyyətli yerli (abori-gen) texniki üzüm sortları ilə məşhurdur.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə respublikada üzümçülük və şərabçılıq sahəsinin inki-şafını dəstəkləmək və tənzimləmək məqsədilə 1970-ci ildə Dövlət Üzümçülük və Şərabçılıq Komitəsi yaradılmışdır. Azərbaycanda bu sahənin elmi əsaslarla inki-şafını təmin etmək üçün Azərbaycan SSR Nazirlər So-vetinin 1976-cı il 12 avqust tarixli 269 nömrəli sərən-camı ilə Elmi Tədqiqat Üzümçülük və Şərabçılıq Insti-tutu, həmçinin şərabçılıq sahəsində çalışacaq mühən-dis-texnoloq, mühəndis-mexanik kadrlarının hazırlan-ması məqsədilə 1981-ci ildə Azərbaycan Texnologiya Universiteti təsis edilmişdir.

Ölkədə şərabçılığın davamlı inkişafının təmin edil-məsi, o cümlədən bu sahəyə dövlət dəstəyinin güclən-dirilməsi, potensial imkanlardan səmərəli istifadə edil-məsi, həmçinin şərab istehsalına və ixracına marağın artırılması məqsədilə “Üzümçülük və şərabçılıq haqq-ında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, habelə “Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr tarixli 1138 nömrəli fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında kənd təsərrüfatı məh-sullarının istehsalına və emalına dair Strateji Yol Xəritə-si”nə uyğun olaraq, “2018-2025-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında şərabçılığın inkişafına dair Dövlət Proqramı” hazırlanmışdır.

2. Şərabçılıq sahəsində mövcud vəziyyət

2.1. Dünyada mövcud vəziyyət

46 ölkənin, o cümlədən Azərbaycanın da üzv oldu-ğu Beynəlxalq Üzümçülük və Şərabçılıq Təşkilatının (OİV) məlumatına görə, dünyada hər il 2,7 milyard dekalitrdən artıq üzüm şərabı istehsal edilir. Ən çox şərab istehsal edən ölkələr İtaliya, Fransa, İspaniya, ABŞ, Avs-traliya, Argentina, Çin, CAR, Cili, Almaniya və Portuqa-liyadır. Son dövrdə şərab istehsalında 1-2% civarında azalma müşahidə edilir. Beynəlxalq tədqiqatların ək-səriyyətində bunun səbəbi kimi dünyada baş verən kəskin iqlim dəyişiklikləri göstərilir.

Dünya üzrə şərab və şərabçılıq məhsullarının ixra-cı təqribən 1 milyard dekalitr təşkil edir. Ən çox məh-sul ixrac edən ölkələr isə İspaniya, İtaliya, Fransa, Çili, Avstraliya, CAR, ABŞ, Almaniya, Portuqaliya, Argenti-na, Yeni Zelandiya və Moldova hesab edilir. Eyni za-manda, son onillikdə Almaniya, Böyük Britaniya, ABŞ, Fransa, Çin, Kanada, Rusiya, Niderland, Belçika, Yapo-niya, İsveç və İsveçrə yüksək idxal həcmliəri ilə seçil-mişdir.

Aparılan təhlillər göstərir ki, son illərdə şərabın orta qiyməti, məhsül ölkəsindən asılı olaraq, kifayət qə-dər fərqlidir. Belə ki, dünyanın əsas şərab ixracatçısı olan Fransadan ixrac edilmiş 1 ton şərabın (HS 2204) orta FOB qiyməti təqribən 6,3 min ABŞ dolları, İtaliya-dan - 3 min ABŞ dolları, İspaniyadan - 1,3 min ABŞ dolları, Çilidən - 2 min ABŞ dolları, Avstraliyadan - 1,7 min ABŞ dolları, ABŞ-dan - 4,1 min ABŞ dolları, habelə Gürcüstandan - 3 min ABŞ dolları, Moldovadan - 0,8 min ABŞ dolları, Türkiyədən - 2,4 min ABŞ dolları, Ru-siyadan - 1,1 min ABŞ dolları, Belarussdan - 1,9 min ABŞ dolları və Qazaxıstandan - 3,2 min ABŞ dolları ol-duğu halda, Azərbaycandan ixracda bu göstərici 1,2 min ABŞ dolları təşkil etmişdir.

2.2. Azərbaycanda mövcud vəziyyət

Müstəqillik əldə edildikdən və ulu öndər Heydər Əliyev xalqın təkidi ilə yenidən hakimiyyətə gəldikdən sonra Azərbaycanda üzümçülüyn daha sürətli inkişafı üçün əlverişli şərait yaradılmış və bu istiqamətdə mü-vafiq tədbirlərin həyata keçirilməsinə başlanılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 15 dekabr tarixli 1890 nömrəli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2012-2020-ci illərdə Azərbaycan Respubli-kasında üzümçülüynün inkişafına dair Dövlət Proqramı”nda respublikada üzümün və onun emal məhsul-larının istehsalının artırılması, ölkə əhalisinin təzə və keyfiyyətli üzümə tələbatının daha dolğun ödənilmə-si, şərabçılıq və üzüm emalı müəssisələrinin xammal təminatının yaxşılaşdırılması nəzərdə tutulmuşdur.

Hazırda üzümçülüyn və şərabçılığın inkişaf etdir-ilməsi ilə bağlı müvafiq normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi istiqamətində işlər davam etdirilir, kənd təsərrüfatı, o cümlədən üzümçülük müəssisələri ilə tə-darük, emal və şərabçılıq müəssisələri arasında ko-operasiyanın təkmilləşdirilməsi məsələləri “Kənd təsər-rüfatı kooperasiyası haqqında” Azərbaycan Respubli-kasının 2016-cı il 14 iyun tarixli 270-VQ nömrəli Qanun-unun təbtiqi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 18 iyul tarixli 996 nömrəli Fər-manında təsbit edilmişdir.

Şərabçılıq sahəsində əlverişli bazar mühitinin ya-radılması və bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyətinin stimu-laşdırılması məqsədilə “Lisenzialaşdırma sahəsində bəzi tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 21 dekabr tarixli 713 nömrəli Fərmanı ilə şərab və şərabçılıq məhsullarının istehsalı-na, idxalına və satışına xüsusi icazə (lisenziya) alınması tələbi ləğv edilmişdir.

Daxili bazarın, o cümlədən üzümçülük və şərabçı-lıq məhsullarının xarici təsirlərdən qorunmasının hüqu-qi bazasını müəyyənləşdirən “Antidempinq, kompən-sasiya və mühafizə tədbirləri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu 2016-cı ildə qüvvəyə min-mişdir.

2016-cı ildə Azərbaycanda İxracın və İnvestisiya-ların Təşviqi Fondunun (AZPROMO) dəstəyi ilə şərab və şərabçılıq məhsulları istehsalçıları və ixracatçıları arasında fəaliyyətin əlaqələndirilməsi məqsədilə Azər-baycan Şərab İstehsalçıları və İxracatçıları Assosiasiyası yaradılmışdır.

Üzümçülük və şərabçılıq sahəsində elmi təminatın və kadr potensialının gücləndirilməsi üçün mütəxəssis hazırlığı davam etdirilir, müvafiq təhsil proqramları haz-ırlanır və nəşr olunur. Həmçinin Elmi Tədqiqat Üzüm-çülük və Şərabçılıq İnstitutunda yeni üzüm sortlarının yaradılması, aqrotexniki və aqrokimyəvi tədbirlərin, xəstəlik və ziyanvericilərə qarşı mübarizə tədbirlərinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi istiqamətində tədqiqat işləri aparılır.

Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıları üçün son illərdə yaradılmış əlverişli şərait, onlara müvafiq dəsta-yi gücləndirilməsi, o cümlədən müəyyən edilmiş gü-zəştlər və subsidiyalar, bu sahədə fəaliyyət göstərən hüquqi və fiziki şəxslərin 2019-cu il yanvarn 1-dək tor-paq vergisi istisna olmaqla bütün növ vergilərdən azad edilməsi ölkədə üzümçülüynün və şərabçılığın inkişafı-na təkan vermişdir.

Eyni zamanda, “Qeyri-neft məhsullarının ixracının təşviqi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 1 mart tarixli 811 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq Azərbaycan Respub-likası Nazirlər Kabinetinin qəbul etdiyi 2016-cı il 6 ok-tyabr tarixli 401 nömrəli qərara əsasən, ixrac olunan şərab və şərabçılıq məhsullarının qlobal rəqabət qabi-liyyətinin artırılması, ixracatçıların dəstəklənməsi məqsədilə ixrac dəyərinin 6%-i miqdarında ixrac təşvi-qinin ödənilməsinə başlanılmışdır.

Bununla yanaşı, ölkədə investisiya fəaliyyətinin genişləndirilməsi, biznes mühitinin daha da yaxşılaşd-ırılması, sənaye istehsalının artırılması və daxili istehsa-lın dəstəklənməsi məqsədilə “İnvestisiyaların təşviqi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Res-publikası Prezidentinin 2016-cı il 18 yanvar tarixli 745 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq investisiya təşviqi sə-nədi almış şərab istehsalçıları Azərbaycan Respublika-sının Vergi Məcəlləsi və “Gömrük tarifi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən, 7 il müddətində qazandıqları mənfəətin 50%-nə görə mənfəət vergisini, həmçinin bu müddət ərzində idxal etdiyi texnika, texnoloji avadanlıq və qurğulara görə ƏDV və gömrük rüsumunu, eləcə də əmlak vergisini və mülkiyyətində və ya istifadəsində olan müvafiq torpaq-lara görə torpaq vergisini ödəməkdən azaddırlar.

Həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində Azərbaycanda şərab və şərabçılıq məhsulların is-tehsalı 2017-ci ildə 1 milyon dekalitri ötmüşdür ki, onun da 375 min dekalitri ixrac edilmişdir. Belə ki, ölkə-mizdən şərab məhsulları, əsasən, Rusiyaya (338 min dekalitr) və Çinə (27 min dekalitr) göndərilmişdir. Aparılan təhlillər göstərir ki, istehsalın həcmi ölkədə fəaliyyət göstərən şərabçılıq müəssisələrinin faktiki po-tensialından dəfələrlə azdır. Mövcud vəziyyətə ilk növbədə şərabın əsas xammalını təşkil edən üzümün maya dəyərinin yüksək olması təsir edir. Bu sahədə fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinə verilən subsidiya məbləğinin kompensasiya payı isə son qiymətlərin for-malaşdırılmasında hər zaman yüksək deyildir.

Azərbaycan Respublikasının mülkiyyəti hesab edilən əmtəə nişanlarının müəyyənləşdirilməsi və üzüm bağlarının növünə (süffə və texniki), sortuna (“Mədrasa”, “Kaberne” və s.) və coğrafiyasına uyğun olaraq inventarizasiyası lazımi səviyyədə təşkil edil-məmişdir. Eyni zamanda, ölkədə üzüm tınglərinə olan ehtiyacın daxili imkanlar hesabına ödənilməsi işi gücləndirilməlidir. Əvvəllər Üzümçülük və Şərabçılıq Elmi Tədqiqat İnstitutu daxilində müvafiq məntəqələr fəali-yyyət göstərsə də, hazırdə onların əsaslı bərpasına ehtiyac vardır.

Maliyyə resurslarının çatışmazlığı və şərab isteh-salçılarının zəruri maliyyə mənbələrinə çıxışının lazımi səviyyədə olmaması da şərab istehsalı müəssisələrinin potensialının maksimum səviyyədə reallaşdırılmasına imkan vermir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 3 may tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir

Digər tərəfdən, ölkədə istehsal edilən şərab növlə-rinin sayı kifayət qədər çox olsa da, onların brendləşdi-rilməsi istiqamətində görülən işlər lazımi səviyyədə deyildir. Bu sahədə müterəqə beynəlxalq təcrübəni öyrənməklə milli şərab brendlərinin formalaşdırılması və onların qlobal arenada təbliği artıq müasir dövrün tələbidir.

Son illərdə dünya bazarında aşağı keyfiyyətli şərab məhsullarının həcminin artması səbəbindən, bu cür məhsullardan daxili bazarın və ölkə əhalisinin sağlamlı-ğının qorunması vacib məsələlərdən biridir.

Eyni zamanda, Rusiya Federasiyasının Dağıstan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədindən keçiddə avtomobil aksiz postunun olma-ması, eləcə də şərab və şərabçılıq məhsullarını daşıyan xüsusi vaqon (sistern) parkının, həmçinin yerli şərab şüşələrinin və markalarının, şərabçılıq üzrə milli nor-mativ texniki sənədlərin (DÖST, AZS milli standartları) müasir tələblərə tam şəkildə cavab verməməsi kimi problemlər şərab məhsullarının ölkədən ixracını məhdudlaşdırır.

Ümumiyyətlə, ölkədə istehsal olunan şərab və şərabçılıq məhsullarının daxili tələbatdan artıq olma-sı, həmin məhsulların xarici bazarlara çıxarılması ilə bağlı bəzi problemlər bir sıra hallarda müəssisələri is-tehsal edilmiş şərabçılıq məhsullarını konyak spirti is-tehsalına yönəltməyə məcbur edir.

“2018-2025-ci illərdə Azərbaycan Respublikasın-da şərabçılığın inkişafına dair Dövlət Proqramı” bu sa-hədə mövcud problemlərin həllinə, ölkədə müvafiq is-tiqamətdə aparılan işlərin daha da sürətləndirilməsinə və şərabçılığının gələcək inkişafına töhfə verəcəkdir.

3. Dövlət Proqramının məqsədi və vəzifələri

3.1. Dövlət Proqramının məqsədi şərab və şərab-çılıq məhsullarına tələbatın ortamüddətli perspektivdə yerli ehtiyac və ixracat imkanları nəzərə alınmaqla ödə-nilməsi, şərab istehsalı müəssisələrinin fəaliyyətinin genişləndirilməsi və müasir texnologiyalar əsasında qurulması, xammal təminatının yaxşılaşdırılması, şə-rabçılıq məhsullarının ixracının artırılması və kənd əha-lisinin məşğulluq səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün ölkədə üzümçülüynün və şərabçılığın inkişafını stimullaş-dırmaqdan ibarətdir.

3.2. Bu məqsədə nail olmaq üçün aşağıdakı vəzi-fələrin icrası tələb olunur:

- 3.2.1. şərab və şərabçılıq məhsullarının rəqabət qabiliyyətinin yüksəldilməsi;
- 3.2.2. şərab istehsalı və ixracının artırılması;
- 3.2.3. ixrac bazarlarının diversifikasiyası;
- 3.2.4. şərab istehsalı ilə məşğul olan təsərrüfat subyektlərinə səmərəli iqtisadi dəstək mexanizmi-nin formalaşdırılması;
- 3.2.5. şərab istehsalı infrastrukturunda geriləmə-nin aradan qaldırılması və milli standartların beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılması;
- 3.2.6. şərabçılıq sahəsində mütəxəssislərin bilik və bacarıqlarının beynəlxalq təcrübəyə uyğun artırılması;
- 3.2.7. istehlak bazarında və idxalda keyfiyyətsiz məhsullara qarşı mübarizənin gücləndirilməsi.

4. Şərabçılığın inkişafının əsas istiqamətləri

4.0. Azərbaycanda şərabçılığın inkişafı sahəsində qarşıya qoyulmuş məqsəd və vəzifələr aşağıdakı isti-qamətlərdə müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur:

- 4.0.1. şərabçılığın inkişafı üzrə institusional tə-birlərin həyata keçirilməsi;
- 4.0.2. şərab istehsalının infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması;
- 4.0.3. şərabçılıq sahəsində elmi və kadr potensia-lının daha da gücləndirilməsi;
- 4.0.4. şərab istehsalı potensialının artırılmasına dövlət dəstəyi;
- 4.0.5. daxili bazarda şərab satışının dəstəklənmə-si və keyfiyyətə nəzarətin gücləndirilməsi;
- 4.0.6. şərab və şərabçılıq məhsulları ixracının tə-şviqi və dəstəklənməsi.

5. Dövlət Proqramının maliyyələşmə mənbələri

5.0. Dövlət Proqramı üzrə tədbirlərin icrasının əşa-ğdakı mənbələr hesabına maliyyələşdirilməsi nəzərdə tutulur:

- 5.0.1. dövlət büdcəsi;
- 5.0.2. büdcədənəknər fondlar;
- 5.0.3. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun, “Azər-baycan Investisiya Şirkəti” ASC-nin, Kənd Təsərrüfat Nazirliyi yanında Kənd Təsərrüfatı Layihələri və Kredit-lərinin idarə Edilməsi üzrə Dövlət Xidmətinin və “Azər-baycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu” ASC-nin vəsaitləri;
- 5.0.4. yerli və xarici investisiyalar;
- 5.0.5. qanunvericiliklə qadağan olunmayan di-gər mənbələr.

6. Dövlət Proqramının icrasından gözlənilən nəticələr

6.0. “2018-2025-ci illərdə Azərbaycan Respub-likasında şərabçılığın inkişafına dair Dövlət Proqramı”nın həyata keçirilməsindən aşağıdakı nəticələrin əldə olunacağı gözlənilir:

- 6.0.1. Azərbaycanda şərabçılıq ənənələri bərpa olunacaq;
- 6.0.2. şərabçılıq müəssisələrinin istehsal poten-sialından maksimum səviyyədə istifadə etməklə ölkədə şərab ixracı 2025-ci ilədək 5 dəfə artırılacaq;
- 6.0.3. şərab və şərabçılıq məhsullarının rəqabət qabiliyyəti yüksəldiləcək;
- 6.0.4. şərabçılıq üzrə milli normativ texniki sənədlər (DÖST, AZS milli standartları) təkmilləşdiriləcək;
- 6.0.5. şərab və şərabçılıq məhsullarının qablaşdı-rılması üçün köməkçi vasitələrin ölkədə istehsalı dəstəklənəcək;
- 6.0.6. şərabçılıq sahəsində fəaliyyət göstərən mü-təxəssislərin və marketoloqların bilik və bacarıqları yüksəldiləcək;
- 6.0.7. şərab və şərabçılıq məhsulları üçün nəzərdə tutulan aksiz markaları digər alkoqollu içkilərin aksiz markalarından fərqlənəcəkdir.

7. Dövlət Proqramının həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planı

N	Tədbirin adı	İcraçılar	İcra müddəti
1. Şərabçılığın inkişafı üçün institusional tədbirlər			
1.1.	Üzüm, şərab və şərabçılıq məhsulları, həmçinin qablaşdır-mə vasitələri istehsal edən müəssisələr arasında koopera-siyanın dəstəklənməsi	Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, yerli icra hakimiyyəti orqanları	2018-2025
1.2.	Şərabçılıq sahəsində normativ hüquqi bazanın təkmilləşdi-rilməsi	Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi	2018-2020
1.3.	Şərabçılığa dair milli normativ texniki sənədlərin (DÖST, AZS milli standartları) beynəlxalq standartların tələblərinə uyğunlaşdırılması	Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi	2018-2022
1.4.	Şərab İstehsalçıları və İxracatçıları Assosiasiyasının poten-sialının gücləndirilməsinə dəstək verilməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Şərab İs-tehsalçıları və İxracatçıları Assosiasiyası	2018-2019
1.5.	Şərabçılıq məhsulları üzrə milli brendlərin yaradılması və müvafiq qaydada qeydiyyatının təmin edilməsi	Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi, Əqli Mülkiyyət Agentliyi	2018-2025
1.6.	Şərab turizminin inkişaf etdirilməsi	Dövlət Turizm Agentliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, yerli icra ha-kimiyyəti orqanları	2018-2025
1.7.	Azərbaycan Respublikasının mülkiyyəti hesab edilən əm-təə nişanlarının müəyyənləşdirilməsi və əmtəə nişanlarınn reyestrinin formalaşdırılması	Əqli Mülkiyyət Agentliyi, Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2018-2020

2. Şərab və şərabçılıq məhsulları istehsalının infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması

2.1.	Yerli və xarici texniki üzüm sortlarının artırılması üçün Üzümçülük və Şərabçılıq Elmi Tədqiqat İnstitutunun yük-sək məhsuldar tınglik təsərrüfatlarının bərpası	Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi	2018-2019
2.2.	Şərabçılıqla məşğul olan regionların mikrozonalara ayrıl-ması və tanıdılması	Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, yerli icra hakimi-yəti orqanları	2018-2025
2.3.	Üzümlərin növünə, sortuna və coğrafiyasına görə üzüm bağlarının inventarizasiyasının aparılması	Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Əmlak Mə-sələləri Dövlət Komitəsi, Dövlət Statistika Komitəsi, yerli icra hakimiyyəti orqanları	2018-2020
2.4.	Şərab və şərabçılıq məhsullarını daşıyan xüsusi vaqon (sis-tern) parkının yenilənməsi	“Azərbaycan Dəmir Yolları” QSC, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi	2018-2025
2.5.	İstehsal sahələrinin müasir texnoloji tələblərə uyğunlaşdı-rılması layihələrinin həyata keçirilməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi	2018-2025

3. Şərabçılıq sahəsində elmi və kadr potensialının gücləndirilməsi

3.1.	İdarəedici heyət və satış mütəxəssisləri üçün təkmilləşdir-mə kurslarının təşkili	İqtisadiyyat Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2018-2025
3.2.	Şərabçılıq sahəsində ali və orta ixtisaslı kadr hazırlığının təkmilləşdirilməsi	Təhsil Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2018-2025
3.3.	Mərkəzi Dequstasiya Komissiyasının fəaliyyətində müasir təcrübəyə uyğun təşkilii	Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Şərab İstehsalçıları və İxracatçı-ları Assosiasiyası	2018-2019
3.4.	Şərabçılıq sahəsi üzrə innovativ texnologiyaların öyrənil-məsi və təbtiqi məqsədilə xarici ölkələrin qabaqcıl elm mərkəzləri ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi	Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018-2025

4. Şərab istehsalı potensialının artırılmasına dövlət dəstəyi

4.1.	Üzüm bağlarının hər hektarına görə gübrə və pestisid üçün ödənilən subsidiya həcminin qiymətləndirilməsi	Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi	2020
4.2.	Şərabçılıq sahəsinə yönəldilən güzəştli kreditlərin həcmi-nin artırılması	İqtisadiyyat Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası, Mərkəzi Bank	2018-2025
4.3.	Şərab şüşələri istehsalının beynəlxalq standartlara cavab verməsini təmin etmək məqsədilə şərab şüşələri istehsal edən müəssisələrin dəstəklənməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəza-rət Dövlət Agentliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2018-2025
4.4.	Şərab və şərabçılıq məhsullarının qablaşdırılmasında isti-fadə edilən etiket, txac, qapaq və tara istehsalının dəstək-lənməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi	2018-2025

5. Daxili bazarda şərab satışının dəstəklənməsi və keyfiyyətə nəzarətin gücləndirilməsi

5.1.	Daxili bazarda təşviqat tədbirlərinin (şərab festivallarının keçirilməsi, məlumat vasitələrinin hazırlanması və hədəf seqment arasında yayılması, respublika səviyyəli konfrans və sərgilərin təşkili və s.) davam etdirilməsi, eləcə də əha-tə dairəsinin və sayının artırılması	İqtisadiyyat Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi	2018-2025
5.2.	Aksiz markalarının hər növ içkiyə görə fərqli təsvirdə haz-ırlanması və qablaşma həcminin aksiz markasında gös-terilməsi	Nazirlər Kabineti, Maliyyə Nazirliyi, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası, Vergilər Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitə-si, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018-2019
5.3.	Saxta aksiz markalarından istifadəyə qarşı mübarizənin gücləndirilməsi	Dövlət Gömrük Komitəsi, Maliyyə Nazirliyi, Vergilər Na-zirliyi, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018-2025
5.4.	İstehsalda, istehlak bazarında və idxalda şərab və şərabçı-lıq məhsullarının keyfiyyətinə nəzarətin təkmilləşdirilməsi	Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi, An-tiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018-2025

6. Şərab ixracının dəstəklənməsi və təşviqi

6.1.	Şərab ixracına dövlət dəstəyinin əhatə dairəsinin və hac-minin artırılması imkanlarının qiymətləndirilməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Maliyyə